

บทบาทวัดในการพัฒนาชุมชน : กรณีศึกษาวัดลาดเป้ง
ตำบลนางตะเคียน อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาชนบทศึกษา)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2553

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

Copyright by Mahidol University

บทบาทวัดในการพัฒนาชุมชน : กรณีศึกษาวัดลาดเป้ง ตำบลนางตะเคียน อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม
THE ROLE OF THE BUDDHIST MONASTERY IN THE COMMUNITY DEVELOPMENT :
A CASE STUDY OF WATLADPENG NANGTAKHEAN DISTRICT SAMUTSONGKHRAM
PROVINCE

พระครูพิศาลสมุทรกิจ (แสงทอง) 4837520 LCRU/M

ศศ.ม. (พัฒนาชนบทศึกษา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : เอี่ยม ทองดี, ศศ.บ. (เกียรตินิยมอันดับ 2), ศศ.ม.,
ชิตชยางค์ ยมาภัย, ศศ.ม., ค.ด., เรณู เหมือนจันทร์เชย, ศศ.บ., ศศ.ม.

บทคัดย่อ

การศึกษามหาวิทยาลัยในการพัฒนาชุมชน : กรณีศึกษาวัดลาดเป้ง ตำบลนางตะเคียน อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพที่อาศัยข้อมูลเชิงปริมาณ สัมภาษณ์ วัดอุปสงค์เพื่อศึกษา บทบาทวัดลาดเป้งที่มีต่อชุมชนโดยรอบ เจือใจและปัจจัยที่ทำให้บทบาทวัดลาดเป้งเป็นอย่างนั้น และแนวทาง ส่งเสริมแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาบทบาทวัดลาดเป้งต่อไป เก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายที่เป็นคนในชุมชนและ นอกชุมชนที่เกี่ยวข้อง ด้วยวิธีสังเกต สัมภาษณ์ สทนทนา เสวนา จัดประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเก็บข้อมูล ความคิดเห็นตามแบบสอบถาม ใช้เวลาศึกษาประมาณ 2 ปี

ผลการศึกษา พบว่า ลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และทรัพยากรธรรมชาติในบริบทของ วัดลาดเป้งและชุมชนโดยรอบมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นตลอดเวลา ทำให้บทบาทวัดลาดเป้งในการพัฒนาชุมชน โดยรอบต้องเปลี่ยนแปลงไปด้วย บทบาทบางประการลดคุณค่าลง บางประการสลับซับซ้อนขึ้น บางประการสูญ หายไป บางประการเกิดขึ้นใหม่ เป็นไปตามหลักอนิจจัง วิพาทย์วิธิ และวิวัฒนาการ ที่เกิดขึ้นอย่างผสมผสาน โดยมีวัฒนธรรมเป็นแกน มีประชากร ทรัพยากรธรรมชาติ เทคโนโลยี ภูมิศาสตร์ การเมือง การปกครอง การศึกษา กระแสโลกาภิวัตน์ นโยบายและแผนพัฒนาของภาครัฐและคณะสงฆ์ เป็นปัจจัยและเจือใจ และพบว่า แนวทาง ส่งเสริม ปรับปรุง และพัฒนาบทบาท วัดจะต้องวางแผน กำหนดเป้าหมายและทิศทางที่ชัดเจน ให้สอดคล้องกับ บริบทของชุมชนที่กำลังเปลี่ยนไป

ข้อเสนอแนะ การวิจัยลักษณะนี้ครั้งต่อไป ควรวิจัยแบบชุมชนมีส่วนร่วม วัดและชุมชนจะได้ เริ่มต้นการพัฒนาควบคู่ไปกับการศึกษาวิจัย ประเด็นสำคัญที่ควรวิจัยต่อไป คือ ศึกษาบทบาทที่เหมาะสมของวัด ในการพัฒนาชุมชนโดยรอบที่ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม

คำสำคัญ : บทบาทวัด / การพัฒนาชุมชน / บทบาทวัดในการพัฒนาชุมชน โดยรอบ

THE ROLE OF THE BUDDHIST MONASTERY IN COMMUNITY DEVELOPMENT:
A CASE STUDY OF WATLADPENG, NANGTAKHEAN SUB-DISTRICT, MUANG
DISTRICT, SAMUTSONGKHRAM PROVINCE

PRAKRU BHISARNSAMUTKIT (SANGTHONG) 4837520 LCRU/M

M.A. (RURAL DEVELOPMENT STUDIES)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: IAM THONGDEE, B.A., M.A.,
CHITCHAYANG YAMAPAI, B.A., M.A., Ph.D., RENU MUANCHANCHOEY, B.A., M.A.

ABSTRACT

This study on the role of the Buddhist monastery in community development was a case study of Watladpeng, Nangtakhean Sub-district, Muang District, Samutsongkhrum Province, Thailand. It was a qualitative study based on and supported by quantitative data. The objective was to study the role of Watladpeng within the surrounding communities, including conditions and factors causing such a role, and guidelines for further encouraging the improvement and development of Watladpeng's role. The data were collected by observations, interviews, conversations, forums, and meetings in order to exchange ideas. There was also a survey, in the form of a questionnaire given to a target group of people living inside and outside related communities. The research required 2 years to complete.

The study results show that the characteristics of economy, society, culture, and natural resources in the context of Watladpeng and the surrounding communities have been changing all the time. As a result, the role of Watladpeng in community development must change as well. Some issues had reduced in value, some had become more complicated, some no longer existed, and some emerged in a new role. These findings are in accordance with the rule of uncertainty, method criticism, and evolution. Culture acted as a main factor, while population, natural resources, technology, geography, politics and administration, education, globalization, policy, and the development plan formats by the government and other hierarchies were influencing factors and conditions. Moreover, it was found that as a guideline for encouraging, improving, and developing a community role, the Buddhist monastery must plan and specify its targets and direction clearly, in order to be in line with the context of the changing community.

As for the recommendations for any future research, the community should participate in the research. Both the Buddhist monastery and community can start developing together, while the research is performed. The most significant point for further research is to study the appropriate role of a Buddhist monastery in the development of surrounding communities, where most of the people earn their living in an industrial factory.

KEY WORDS: ROLE OF BUDDHIST MONASTERY / COMMUNITY
DEVELOPMENT / ROLE OF BUDDHIST MONASTERY IN THE
DEVELOPMENT OF SURROUNDING COMMUNITY

192 pages